

*Obavijest***Međunarodna ljetna škola "Gospodarski razvoj i sigurnosno-politička stabilnost u Europi"**

Šipan, 21.-27. kolovoza 2006.

U organizaciji Atlantskog vijeća Hrvatske, Zaklade Konrad Adenauer, Hanns Seidel Zaklade te Zaklade Eduardo Frei, na otoku Šipanu održana je ljetna škola pod nazivom Gospodarski razvoj i sigurnosno-politička stabilnost u Europi – Što demokršćanska politika može pružiti na operativnom planu?

Seminaru je nazočilo tridesetak sudionika iz redova političkih stranaka, fakulteta društvenih znanosti, kao i nevladinih organizacija s područja Hrvatske, Srbije, Crne Gore i Makedonije.

Izrazivši dobrodošlicu polaznicima, međunarodnu ljetnu školu otvorili su Elma Lakišić iz Zaklade Konrad Adenauer, Ureda u Zagrebu, Aleksandra Markić Boban, voditeljica zagrebačkog ureda Zaklade Hanns Seidel, te prof. Radovan Vukadinović, predsjednik Atlantskog Vijeća Hrvatske.

Prvo predavanje na temu Izazovi za kršćansku demokraciju u današnjoj Europi – vrijednosti, održao je Jean Penders, bivši zastupnik u Europskom parlamentu. Iznesena su neka vrlo zanimljiva zapažanja o tome što nas čini europljanima te koje su to vrijednosti i zajednički korijeni koji nas sve ujedinjuju. Slijedilo je predavanje prof. dr. Klause Beckmanna, prorektora s njemačkog sveučilišta Andrassy Gyula u Budimpešti, na temu Socijalno tržišno gospodarstvo i globalizacija. Predavač je naglasio važnost koju Social Market Economy ima u postizanju ekonomskog uspjeha neke zemlje te je istog dana bio voditelj izuzetno zanimljive radionice na temu Razvojna politika u tranzicijskim zemljama – gospodarski aspekti. Dr. Lidija Čehulić, potpredsjednica Atlantskog vijeća Hrvatske, organizirala je radionicu na kojoj su mladi lideri imali priliku testirati svoje poznavanje NATO-a kao vojno-političkog saveza.

Mr. sc. Berto Šalaj s Fakulteta političkih znanosti je održao predavanje na temu Socijalni kapital u tranzicijskim zemljama na primjeru Hrvatske u kojem je naglasio važnost socijalnog kapitala za ekonomsku razvijenost te kako njegova količina u društvu utječe na institucionalnu djelotvornost i stupanj demokracije.

Slijedilo je predavanje Ante Gavranovića, publicista, dugogodišnjeg novinara i bivšeg urednika Privrednog Vjesnika na temu Perspektive gospodarskog razvoja – fiskalna konsolidacija i provedba ključnih strukturalnih reformi. Bio je to izuzetno zanimljiv i konkretnim podacima potkrijepljen osvrt na hrvatsku ekonomsku politiku od raspada SFRJ do danas.

O novoj ulozi Crne Gore u Jugoistočnoj Europi sljedećeg dana govorili su potpredsjednik crnogorskog parlamenta Dragan Kujović te prof. dr. Dragan

Vukčević, dekan Pravnog fakulteta u Podgorici. Predavanje je dalo višedimenzionalnu sliku događanja budući da su predavači, svaki iz svojeg kuta gledanja, izrazili svoja uvjerenja i predviđanja o aktualnim procesima u osamostaljenoj državi – Kujović iz perspektive političara, a prof. dr. Vukčević iz perspektive sociologa. Obojica su istaknula stav da Crna Gora treba postati dio Europske Unije te ići prema euroatlantskim integracijama.

Sljedeća tema o kojoj se raspravljalo istoga dana vezana je za ljudska prava i prava manjina kao izvore stabilnosti. Predavanje Ljudska prava kao jamac sigurnosti – put do nove paradigme održao je Tin Gazivoda iz Centra za ljudska prava iz Zagreba, a Ivana Jelić s Pravnog fakulteta u Podgorice iznijela je svoje viđenje na temu Doprinos manjina sigurnosno-političkoj stabilnosti u Jugoistočnoj Europi. Rasprava koja je uslijedila uglavnom se vodila oko mogućnosti međunarodno-pravnog definiranja manjina, tj. o problemu nepostojanja općeprihvaćene definicije što manjina jest, te o nužnosti dotične definicije kako bi se mogli primjenjivati isti kriteriji na sve krizne situacije bez obzira o kojoj je državi riječ.

Peti je dan otvorio dr. iur. Mark Cole sa Sveučilišta u Mainzu s temom NATO i JIE: Proces proširenja i "globalno partnerstvo". Diskusija o NATO-u i njegovoj budućnosti bila je iznimno zanimljiva te se nastavila i u okviru sljedećeg predavanja vezanog uz istu temu – Transformacija NATO-a – koje je održao stalni predstavnik Mađarske pri Sjevernoatlantskom savezu Nj.E. Zoltan Martinusz. Razmatrali su se problemi na koje je Savez naišao u procesu transformacije i konsolidacije, u kojoj mjeri treba ozbiljno uzimati procjene da je NATO pod diktatom volje SAD-a, koji su mogući novi saveznici NATO-a u zemljama Južne Amerike, očekivanja od summita u Rigi, itd. Također, sudionici su naglasili i činjenicu koju mnogi ne uzimaju u obzir prilikom seciranja stanja u NATO-u, a to je da nije samo NATO u krizi, već su trenutačno u krizi gotovo sve međunarodne organizacije.

Govoreći o perspektivama za daljnji razvoj u Jugoistočnoj Europi, prof. dr. Radovan Vukadinović, predsjednik Atlantskog vijeća Hrvatske, osvrnuo se na trenutnu političku i sigurnosnu situaciju u šest država regije. Izražen je naglasak na novoj geopolitičkoj konfiguraciji koja se polagano rađa uz poticaj "velikih igrača" te na sporom procesu stvaranja novih elita koje imaju zadatak uvesti države regije u euroatlantske integracije suvremenog svijeta.

Dr. Višnja Samardžija iz Instituta za međunarodne odnose iz Zagreba zatvorila je peti radni dan s predavanjem na temu Značaj Lisabonske strategije za gospodarski i socijalni razvitak Republike Hrvatske. Prezentacija je pružila odličan uvid u trenutačnu (ne)uspješnost implementacije ove, za EU vrlo važne, strategije te označila mjesto na kojem se Hrvatska nalazi u tom procesu apsolviranja zahtjeva Strategije.

Zadnji dan otvoren je predavanjem Nevena Mikeca, načelnika Odjela za NATO pri MVPEI na temu Stabilnost kao preduvjet za gospodarski razvoj. Ovo sažeto i konzistentno predavanje o, za Hrvatsku, relevantnim sigurnosnim režimima bilo je odličan uvid u aktivnosti RH koje imaju za cilj etabliranje Hrvatske kao sigurne zone, iako ona jest jedna od država zloglasne Bal-

kanske rute. Naglašeno je da je to za gospodarski prosperitet zemlje, koji neupitno ovisi o stranim ulaganjima, više nego važna misija. Saborski zastupnik i bivši ministar obrane Jozo Radoš, u okviru teme pod nazivom Utjecaj obrambenog sektora na ukupnu stabilnost države – hrvatski primjer istaknuo je važnost obrane kao uvjeta opstanka nekog sustava. Prisutnima je, između ostalog, govorio o iskustvima sakupljenima u vrijeme njegova ministarskog mandata, naglasivši neracionalnu upotrebu javnih sredstava kao jaku prepreku razvoju demokratskih institucija. Radni dio seminara zaključio je dr. Radule Knežević, profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, iznimno korisnim i zanimljivim predavanjem na temu Politička korektnost. Vezano za spomenuto predavanje, održana je i radionica Politička korektnost u Hrvatskoj koju je vodila prof. Ljiljana Šarić iz Edukacijsko terapijskog centra iz Zagreba. Predavanje i radionica su bili iznimno dobro prihvaćeni od strane sudionika, a napose onih iz redova političkih stranaka kojima je i skrenuta pozornost nužnog smjerenja ka korektnosti u građenju njihove političke karijere.

Kratki odmak od političkih tema bila je prezentacija Aide Cvjetković, glasnogovornice Dubrovačko-Neretvanske županije, koja je sudionike ljetne škole upoznala sa bojama, mirisima i ozračjem otoka Šipana i šireg dubrovačkog područja.

*Sandra Horvat
Marija Renić*